

**Raport
z wykonania
Programu Ochrony Środowiska
Gminy Miejskiej Człuchów
w latach 2023 – 2024**

GMINA MIEJSKA CZŁUCHÓW

15 października 2025

1. WSTĘP

1. Podstawa prawna

Raport stanowi realizację obowiązku, o którym mowa w art. 18 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska. Artykuł ten wskazuje, że z wykonania programów ochrony środowiska organ wykonawczy gminy sporządza co 2 lata raport, który przedstawia się radzie gminy. **Raport obejmuje okres dwóch lat kalendarzowych od 01.01.2023 r. do 31.12.2024 r., według stanu na dzień 31.12.2024 r.**

2. Ochrona powietrza – podjęte działania:

Od sierpnia 2019 r. prowadzony jest na podstawie Porozumienia zawartego z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku gminny punkt konsultacyjno-informacyjny w ramach programu „Czyste Powietrze”, którego celem jest wymiana starych i nieefektywnych źródeł ciepła na paliwo stałe na nowoczesne spełniające najwyższe normy oraz termomodernizacja budynków jednorodzinnych. Od 2021 r. punkt działa na dworcu PKP, gdzie mieszkańcy Człuchowa uzyskują informacje na temat programu, a także pomoc w procesie składania wniosków o dofinansowanie oraz wniosków rozliczających przedsięwzięcie. W latach 2023-2024 zostało złożonych do WFOŚiGW w Gdańsku łącznie 137 wniosków o dofinansowanie.

Od stycznia 2022 r. również gmina, na podstawie uchwały Rady Miejskiej w Człuchowie w sprawie regulaminu udzielania dotacji celowej na realizację zadań z zakresu wymiany i likwidacji źródeł ciepła na paliwo stałe z obszaru Gminy Miejskiej Człuchów, udziela dotacje na wymianę kopciuchów. W latach 2023-2024 gmina udzieliła 27 dotacji na wymianę kopciuchów na łączną kwotę 156.104,17 zł.

W raportowanym okresie Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. – Zakład Energetyki Ciepłej podłączyło do miejskiej sieci ciepłowniczej łącznie 4 budynki wielorodzinne.

W 2023 roku została przeprowadzona termomodernizacja budynku po byłym przedszkolu „Bajka” przy ulicy Sobieskiego, która obejmowała docieplenie całego budynku, wymianę okien, a także wymianę instalacji centralnego ogrzewania.

Ponadto na ograniczenie wtórnej emisji zanieczyszczeń mają również wpływ takie działania jak:

1. utrzymanie nawierzchni dróg poprzez ich budowę i modernizację - w raportowanym okresie przebudowano 2,88 km dróg gminnych,
2. budowa ciągów rowerowych – w raportowanym okresie wybudowano 1,65 km,
3. wdrożony i uruchomiony w 2022 r. system wypożyczania hulajnóg elektrycznych będący ekologicznym sposobem szybkiego przemieszczania się po mieście,
4. funkcjonująca od 1 lipca 2022 r. bezpłatna komunikacja miejska, która stanowi także środek zachęcający do ograniczania emisji zanieczyszczeń.

Niezmiennie od grudnia 2019 r. na budynku Urzędu Miejskiego w Człuchowie zainstalowany jest czujnik monitorujący stan jakości powietrza, który informuje o temperaturze powietrza, wilgotności, ciśnieniu, a także stężeniu pyłów zawieszonych - PM 2.5 i PM 10 (odpowiadających za tzw. smog). Mieszkańcy mogą śledzić wynik na stronie naszepowietrze.pl lub korzystając z aplikacji Syngeos na telefon.

3. Gospodarowanie wodami:

W latach 2023 – 2024 zaopatrzenie gminy w wodę było na dobrym poziomie. Parametry jakościowe wody określa się jako dobre. W stosunku do 2022 r. nieznacznie (o 1,67 %) zwiększył się pobór wody. Wynika to m.in. ze wzrostu o 18 szt. przyłączy wodociągowych prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania.

4. Gospodarka wodno – ściekowa:

W stosunku do 2022 roku wzrosła liczba (o 10 szt.) przyłączy kanalizacyjnych prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania. Ścieki wpływające do kanalizacji sanitarnej kierowane są do zmodernizowanej Miejskiej oczyszczalni ścieków przy ul. Kamiennej w Człuchowie.

5. Gleby - stan nie uległ zmianie.

6. Gospodarka odpadami.

W latach 2023-2024 gmina realizowała obowiązkowe zadanie własne w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi poprzez zapewnienie odbioru odpadów od mieszkańców oraz w Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w Kiełpinie.

W 2023 r. nie osiągnięto poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych: 35% z wymaganych 40%. Natomiast w 2024 r. poziom ten został osiągnięty i wyniósł 57,14% z wymaganych ustawowo 45%.

7. Zasoby przyrodnicze

W latach 2023 – 2024 nie uległa zmianie ilość ustanowionych form ochrony przyrody w stosunku do liczby zawartej w Programie.

8. Zwiększenie świadomości ekologicznej – edukacja ekologiczna:

W raportowanym okresie edukacja ekologiczna realizowana była przez miejskie placówki oświatowe, tj. Przedszkole Miejskie im. Jacka i Agatki oraz Szkołę Podstawową nr 1 im. Przyjaciół Ziemi. Placówki kontynuowały i realizowały projekty oraz przedsięwzięcia poprzez liczne akcje ekologiczne, które miały na celu uświadamianie potrzeby ochrony środowiska naturalnego. Poruszane były tematy dotyczące m.in. oszczędzania wody i energii elektrycznej, segregacji śmieci, a także zanieczyszczenia powietrza.

W latach 2023-2024 pracownicy gminnego punktu konsultacyjno-informacyjnego „Czyste Powietrze” odbyli 5 spotkań z mieszkańcami, podczas których prezentowali założenia programu, omówili rodzaje przedsięwzięć, na które można uzyskać dofinansowanie, jak również przedstawili sposób składania wniosków o dofinansowanie oraz zasady realizacji i rozliczania przedsięwzięć. Na spotkaniach zwrócono również uwagę na obowiązującą uchwałę antysmogową, a także uchwałę gminy dotyczącą dotacji celowej na realizację zadań z zakresu wymiany likwidacji źródeł ciepła na paliwo stałe.

Ponadto w 2024 r. gmina przeprowadziła działania edukacyjne w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi poprzez: emisję reklamy „Człuchów zbiera selektywnie” na autobusie komunikacji miejskiej, wykonanie wg własnego pomysłu naklejki na szybę, wykonanie materiałów promocyjnych wg własnego pomysłu, kolportaż ulotek edukacyjnych ZZO Nowy Dwór do gospodarstw domowych na terenie miasta.

9. Zagrożenia poważnymi awariami: w latach 2023 - 2024 na terenie miasta nie wystąpiły poważne awarie.

10. Podsumowanie

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miejskiej Człuchów stanowi podstawowe narzędzie prowadzenia polityki ekologicznej w gminie. Podstawowym założeniem w tworzeniu programów ochrony środowiska jest, aby ich realizacja doprowadziła do poprawy stanu środowiska naturalnego, efektywnego zarządzania środowiskiem oraz zapewniła skuteczne mechanizmy chroniące środowisko

przed degradacją, a także stworzyła warunki dla wdrożenia wymagań obowiązującego w tym zakresie prawa.

Zadania wykonywane przez Gminę Miejską Człuchów wpływają na realizację ochrony środowiska w sposób pośredni lub bezpośredni. W niniejszym raporcie przedstawiono najważniejsze informacje dotyczące sposobu realizacji zadań wynikających z Gminnego Programu Ochrony Środowiska. Do najważniejszych celów i działań należy zaliczyć: zadania w zakresie ochrony powietrza w tym głównie całkowitą wymianę nieefektywnych źródeł ciepła; gospodarki wodno-ściekowej, w tym przede wszystkim całkowite skanalizowanie miasta; zadania w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi oraz modernizacja dróg.